

דף ס

- קת. א. אלו מנחות טעונות הגשה ואין טעונות תנופה?
- ב. כיצד דרשו בסוגיא את הכתוב (ויקרא ב, ח): והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לה, והקריבה אל הכהן והגישה אל המזבח?
- ג. מדוע אין ללמוד (להטעין הגשה) מנחת חוטה ממנחת נדבה, ממנחת סוטה, או משניהם יחד?
- ד. מדוע אין ללמוד מנחת סוטה ממנחת חוטה או ממנחת העומר או משניהם?
- ה. האם אפשר ללמוד מנחת העומר (להצריך הגשה) ממנחת חוטה או מסוטה או משניהם?
- א. המנחות הטעונות הגשה ואין טעונות תנופה: מנחות הנדבה – הסולת, המחבת, המרחשת, מאפה תנור – חלות ורקיקין; מנחת נכרים (למ"ד מנחת נכרים נקמצת); מ' נשים; מ' חוטה.
- וכן מנחת כהנים וכהן משיח יש בהן הגשה. רבי שמעון אומר: אין בהן.
- א. הלכה כתנא קמא (רמב"ם מעה"ק יב, ו בפירוש המשנה).
- גם מנחת חוטה של כהנים שיש אומרים נקמצת, אינה טעונה הגשה לרבי שמעון מפני שאין שיריה נאכלות לכהנים (תוס').
- ב. קרבן עצים; לדעת רבי [דלא כחכמים] טעון הגשה (לעיל כ:). ונראה שלרבי שמעון אין צריך שהרי אין לכהנים חלק בהם.
- קרבן שמן – כתב הרמב"ם שאין צריך הגשה. וצ"ע מאי שנא מקרבן עצים. וכן יש לעיין אם לבונה טעונה הגשה (עפ"י כתבי הגר"ח).
- ג. יש מהראשונים שכתבו על דרך פשוטו של מקרא שמנחת סולת אינה טעונה הגשה (עפ"י הדר זקנים לבעלי התוס' פרשת צו; פירוש החוקוני ויקרא ב, ב).
- דיני ההגשה – ע' בובחים סג.
- ב. והבאת את המנחה... והגישה – המנחה כולה טעונה הגשה, קודם שנקמצה – לא הקומץ לבדו. והבאת – להביא מנחת העומר [שנאמר בה והבאתם. רבי שמעון] או מנחת סוטה [שנאמר בה והביא. רבי יהודה] להגשה.
- את המנחה – לרבות מנחת חוטה.
- מרש"י מבואר שמרבים (לר' שמעון שבברייתא) גם מנחות נכרים ונשים. (וכ"ה לפנינו בגמרא. אבל בשטמ"ק מוחק זאת. וע"ע רש"י ותוס' וק"א לעיל נט.).
- וכן מנחת כהנים וכהן משיח לתנא קמא, אפשר שנלמדים גם הם מ'את המנחה' (תוס').
- אשר יעשה מאלה – אין יחיד מתנדב מנחה מלבד אלה האמורים בענין (לא משעורים וכדו'). ובכלל זה שאין יכול להביא מנחה מסוג שאינו אמור בתורה, כגון מאפה שלא בתנור. עפ"י רש"י ש סג.).
- מאלה – רצה אחת מביא רצה חמשתן מביא, הלכך כשאומר 'הרי עלי מנחה' סתם, אינו מחויב להביא כולן.
- רבי שמעון (וכן רבנן דברייתא. עתוס' סד"ה מנחת חוטה) דרש למעט שתי הלחם ולחם הפנים (שאינם לאשים), שאין בהם הגשה.
- והקריבה – רבי שמעון דרש לרבות מנחת סוטה (שנאמר בה והקריב אתה) להגשה.
- והקריבה – להוציא מנחת נסכים [שאינה דומה לאלו שבאה בגלל זבח] מהגשה.
- גם הנודב מנחת נסכים והריהי באה בפני עצמה – אינה טעונה הגשה, כיון שהתנדב מנחת נסכים הרי דינה כמותה (עפ"י תוס').

והגישה – ר"ש מיעט מנחת כהנים וכהן משיח [שאינן דומות לאלו מפני שאינן נאכלות לכהנים]. ות"ק חולק. (אפשר שמרבה מאת המנחה כנ"ל או לומד בבנין אב מהמנחות המפורשות. ומוהגישה אפשר שממעטים דבר אחר (עפ"י תוס').

ג. מנחת חוטא אינה נלמדת ממנחת גדבה – שכן זו טעונה שמן ולבונה. ממנחת סוטה – שכן טעונה תנופה. משתיהן – שהושוו לבא בעשיר כבעני, תאמר במנחת חוטא שלא הוכשרה אלא בעני.

ד. מנחת סוטה אינה נלמדת ממנחת חוטא – שכן באה חטים. ממנחת העומר – שכן טעונה שמן ולבונה. משניהם – שכן לא הוכשרו לבוא קמת, תאמר במנחת סוטה שהוכשרה לבא קמת.

ה. לדברי רבי יהודה, אפשר ללמוד מנחת העומר ממנחת חוטא וממנחת סוטה בצד השווה; שאם תפרוך מה למנחת חוטא שכן באה חטים – מנחת סוטה תוכיח. מה למנחת סוטה שכן באה לברר עון – מנחת חוטא תוכיח, וחזר הדין.

לדברי רבי שמעון אי אפשר ללמוד, כי יש לפרוך מה לשניהם שכן מצויים, שיכולות לבוא לעתים מזומנות, תאמר במנחת העומר שאינה אלא פעם אחת בשנה. ואילו רבי יהודה סובר שאינה פירכא, שהרי אפשר להם שלא יבואו כלל, ואינם נחשבים מצויים יותר ממנחת העומר.

דף סא

קו. א. אלו דברים טעונים תנופה ואינם טעונים הגשה, ואלו טעונים תנופה והגשה (ומה סדרן?), ואלו שאינם טעונים לא תנופה ולא הגשה?

ב. כיצד מניפים לוג שמן של מצורע ואשמו – שניהם כאחד או כל אחד לעצמו? והיכן מניפים? ג. מי הוא המניף?

ד. האם יש תנופה בקרבנות נכרים, בנשים, בגרים ובעבדים משוחררים?

א. אלו טעונים תנופה ולא הגשה; לוג שמן של מצורע ואשמו; ביכורים – כדברי רבי אליעזר בן יעקב (יד-יד משלמים). וכן לשיטת רבי יהודה (והנחתו – זו תנופה); אימורי שלמי יחיד וחזה ושוק שלהם; שתי הלחם ושני כבשי עצרת.

תנופה והגשה; מנחת העומר ומנחת קנאות. תחילה מניף ואחר כך מגיש.

הביכורים, לכמה שיטות הריהם טעונות תנופה והגשה למזבח (ע' במצוין ב'כנסת הראשונים). ויש אומרים שמניפים אותם פעמים, בשעת קריאה ובשעת השתחוואה (ע' ספרי תבוא שא, ורש"י ורא"מ שם; רא"ש בכורים ג, 1).

ויש תנא החולק על רבי אליעזר בן יעקב וסובר שאין הביכורים טעונים תנופה (עתוס סוכה מז: ד"ה הבכורים; שנת אליהו בכורים ג, 1). להלכה טעונים תנופה פעם אחת בשעת קריאה (רמב"ם בכורים ג, 1ב).

לא תנופה ולא הגשה – לחם הפנים ומנחת נסכים.

ב. אשם מצורע ולוג השמן מניפים כאחד (והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן, והניף אתם תנופה – ולא תנופות). הניף כל אחד לעצמו – יצא (והקריב אותו לאשם והניף).